

O siłę nabywczą ludności

Bezlitosna wymowa cyfr statystycznych utrwała już fatalne rozmiary kryzysu gospodarczego, jaki świat przeżywa. W różnych laboratoriach naukowych dokonują wniosków badacze wyliczeń, ujawniających syntetycznie różne objawy kryzysowe.

Ostatnio próbowano ustalić cyfrowo, jaki związek zachodzi między wzrostem bezrobocia a zmniejszeniem siły nabywczej szerokich warstw społecznych.

Trzeba, byśmy również i my poznali te cyfry. Oczywiście nie tylko dla względów teoretycznych, naukowych — a praktycznych, życiowych.

Otóż 1000 ludzi, którzy stracili pracę, pociąga za sobą w oczekiwaniu na bezrobocie dalszych 309 osób. Jeśli bowiem 1000 ludzi traci zdolność nabywania towarów, obniża swą stopę życiową, wyrzeka się wszystkiego, co nie jest niezbędne do utrzymania życia, — to 309 pracowników w różnych fabrykach, warsztatach, sklepach, biurach traci pracę. Ale na tem ten łańcuch się nie kończy.

Gen. Hasse

jeden z najstarszych generałów niemieckich, który ma obłąk stanowisko ministra Reichswehry.

Eksportacja zwłok ambasadora Turcji

Jutro o g. 10 r. nastąpi uroczysta eksportacja zwłok pierwszego ambasadora Turcji, Dżewad Beye, z gmachu ambasady przy ul. Szopena na dworzec Główny, skąd w specjalnym wagonie zwłoki odjadą do Turcji.

Wzdłuż ulic, które przechodzić będzie orszak, wojska, ustawione w szpalery, oddadzą honory wojenne.

P. Prezydenta Rzeczypospolitej towarzyszyć będzie w uroczystościach po grzebowych p. premier Prystor.

W orszaku wezmą udział członkowie korpusu dyplomatycznego, marszałkowie Sejmu i Senatu, członkowie rządu, władze cywilne i wojskowe, kolonia turecka etc. Kondukt otwierać i zamykać będą oddziały wojskowe.

Ani chwili przerwy

oświadczenie Ameryki na konferencji rozbrojeniowej

GENEWA, 28. 5. W czasie wczorajszego rozmowy delegat amerykański Gibson oświadczył przewodniczącemu konferencji, rozbrojeniowej Hendersonowi, że delegacja amerykańska domaga się nieprzerwanego kontynuowania prac konferencji aż do osiągnięcia konkretnych rezultatów.

Delegacja amerykańska sprzeciwia się nawet przerwie na okres letnich miesięcy.

Nominacja

w min. skarbu

P. Marian Wężyński, szef biura personalnego w min. skarbu, został powołany na stanowisko prezesa komisji likwidacyjnej do spraw h. rosyjskich osób pracujących.

czy. Tych 309 powoduje bezrobocie u dalszych 96, a ci znowu u następnych 30 pracowników.

Szemat ten zmniejsza się stosownie do wysokości plac w różnych państwach, wielkości zasobów warstwy robotniczej, zaoszczędzonych dawniej.

Przebieg rachunek wykazuje, że 1000 bezrobotnych w ciągu jednego roku stwarza 1220 dalszych ofiar bezrobocia, w trzech latach 2020, w pięciu latach 3390, a w siedmiu latach 5670.

Ta szalona progresja tłumaczy nam dopiero zagadkę milionów bezrobotnych w Ameryce, Niemczech, Anglii i t. d. Z tych cyfr możemy sobie wyobrazić, dlaczego w ostatnich 7 latach ilość bezrobotnych w Niemczech z 736.000 wykazała z rocznikiem 1925 r., podniosła się do przeszło 6 milionów.

Co mówią nam te pewniki: stwierdzone zmudniami badaniami naukowców?

Ostrzegają nas przedewszystkiem przed dalszym obniżaniem siły nabywczej mas społecznych na rynku wewnętrznym. Wszystko, co w tym kierunku działa, stanowi jakby drożdże, użyźniające wzrost bezrobocia. Wszystko natomiast, co przyczynia się do wzrostu konsumpcji na rynku wewnętrznym, powoduje zamykanie wzrostu bezrobocia.

Przyczynowy związek między bezrobociem a siłą nabywczą szerokich warstw społecznych jest ostrzegawczym memem, to, nad którym trzeba się poważnie zastanowić.

Ucieczka

złota z Ameryki

NOWY JORK, 28. 5. Odprawy złota z Ameryki do Europy trwają nadal. W dniu wczorajszym załadowano w Nowym Jorku na statki odpływające do Europy, złoto wartości 36 milionów dolarów.

Z ilości tej 20 milj. przeznaczonych jest dla Francji, 5,5 milj. dla Holandji, 4 milj. dla Belgii, milion dla Szwajcarii i jół miliona dla Anglii.

P. Curie-Skłodowska w Warszawie

w towarzystwie dr. Regaud

Dn. 27 b.m. o g. 17.55 pociągiem paryskim przybyła do Warszawy p. Marja Skłodowska - Curie w towarzystwie kierownika Instytutu Radowego w Paryżu dr. Regaud.

Przybywając do Warszawy jako delegat Uniwersytetu paryskiego na otwarcie Instytutu Radowego, dr. Regaud wygłosi w Instytucie Francuskim, jako filii Uniwersytetu, odczyt, przeznaczony zarówno dla specjalistów, jak dla szerszej publiczności. Zebrań będzie przewodniczyć ambasador Francji p. Laroche.

KOŚCIÓŁ

Kościół — dom Boży.
Tu cisza słodka tchnie nawy
Tu spokój spływa łaskawy
Tu duch się korzy.

I błędne gasną
Ogniki uciech świata.
Ciekłe myśli w wieczność ulata.
I — w nicość własną...

Program liberałów amerykańskich

14 punktów profesora Butlera

Dr. Nicholas Murray Butler, prezydent uniwersyteku Columbia, wygłosił znamienne przemówienie na dorocznym obiedzie National Industrial Conference Board w hotelu Waldorf - Astoria w Nowym Jorku.

W przemówieniu tem Butler ostrzykował obydwa wielkie stronnictwa demokratów i republikanów jako partie, których programy się przeżyły.

Wzywał on do utworzenia nowego liberalnego stronnictwa o jasno określonym i twórczym programie, któryby tak łatwo mógł znaleźć odzew u obywateli i obywateli amerykańskich, nie widzących w obecnych istniejących stronnictwach nic innego, jak tylko dwie wielkie kliki, silnie zorganizowane dla bronięcia własnych interesów i nie posiadające ani szerokiego widnokręgu ani programu zgodnego z interesami kraju i ludzkości.

Butler przedstawił jednocześnie szczegółowy program takiego liberalnego stronnictwa, który daje się streścić w następujących punktach:

1) Odwołanie prohibicji. 2) Rewizja taryfy celnej. 3) Rozważenie problemu międzynarodowych zobowiązań, celem przystosowania ich do istniejących warunków, lub wogóle skreślenia ich. 4) Reorganizacja administracji rządowej. 5) Ochrona bogactw naturalnych kraju. 6) Opracowanie programu pomocy bezrobotnym. 7) Natychmiastowe przystąpienie Stanów Zjednoczonych do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. 8) Nieograniczona współpraca z Ligą Narodów. 9) Konieczność istotnego rozbrojenia państw. 10) Zrównoważenie budżetu. 11) Problem pomocy

cy rządowej dla przemysłu. 12) Zbadanie systemów monetarnych poszczególnych państw świata. 13) Pomoc dla rolnictwa. 14) Zmiana procedury obrad Senatu, w celu uchylenia anormalnych stosunków, wynikających z tego, że nieznaczna grupa senatorów, kontrolująca komisje spraw zagranicznych, przywłaszcza sobie autorytet rządu.

Butler zaznaczył, że przesilenie obecne jest zarówno gospodarczego, politycznego jak i moralnego znaczenia i lekarstwo nań znaleźć można jedynie w akcji między narodowej.

Obecne stosunki w Stanach Zjednoczonych scharakteryzował Butler jako „dążenie na oślep za hasłami demagogów i błakanie się wszystkich klas społeczeństwa, po zbawionych prawdziwych przywódców”.

Emirowi Fajsalowi towarzyszą do granicy radca M. S. Z. p. Lubicz oraz rotmistrz Unrug.

Fajsal opuścił Polskę

w drodze do Moskwy

Wczoraj o godz. 7.20 zrana opuścił Warszawę emir Fajsal wraz ze swą żoną, udając się do Stolicy, a przez Stolicę do Moskwy.

Na dworcu oczekiwała odjeżdżających Gości kompania honorowa piechoty i urzędnicy M. S. Z. Emira żegnał w imieniu P. Prezydenta Rzeczypospolitej szef kancelarii cywilnej dr. B. Helczyński, w

imieniu ministra spraw zagranicznych, szef protokołu M. S. Z. dyrektor Romer.

Na dworcu obecny był również poseł sowiecki w Warszawie p. Owsejenko.

Emirowi Fajsalowi towarzyszą do granicy radca M. S. Z. p. Lubicz oraz rotmistrz Unrug.

Lotnik Polak leci z Ameryki

z New Jersey do Polski

LONDYN, 28. 5. Lotnik Stanisław Hausner odlecieć miał dziś z New Jersey koło Nowego Jorku z zamiarem przeleciać wprost do Polski, gdzie mieszkać mają jego rodzice.

Narazie brak bliższych szczegółów czy Hausner istotnie odleciał i gdzie zamierza w Polsce wylądować. (PAT)

Dwaj lotnicy zabici

Wicher oberwał skrzydła samolotu

BYDGOSZCZ, 28. 5. Dziś w godzinach przedpołudniowych wystartował z lotniska w Bydgoszczy samolot wojskowy, udający się do Deblina.

Nad Solcem Kujawskim, aparat dostał się w śrefę silnej burzy. Hurażanowa wichura zerwała

oba skrzydła i stery.

Kadłub samolotu runął ze znacznej wysokości na ziemię, ulegając całkowitemu strzaskaniu.

Znajdujący się w samolocie por. — pilot Jan Kowalski i por. obserwator Czesław Kwieciński ponieśli śmierć na miejscu.

Niepoważna i drażniąca uchwała

wniosek hitlerowski w Komisji Reichstagu

BERLIN, 28. 5. Komisja spraw zagranicznych Reichstagu przyjechała w dniu 24 maja po dłuższych debatach dwa narodowo-socjalistyczne wnioski, z których jeden miał następujące brzmienie:

„Komisja zechce uchwalić: Wzywa się rząd Rzeszy, aby republika polską uświadomił, iż każdy atak na wolne miasto Gdańsk uznany będzie przez cały naród niemiecki za atak na niemieckie prawo do egzystencji i w myśli tego odpowiednio traktowany”.

Wiadomość o przyjęciu tego wniosku zamieścił naczelny organ partii narodowych socjalistów „Völkischer Beobachter” pod 6-szpaltowym tytułem, komentując porażkę Brüninga w komisji spraw zagranicznych i zaznaczając w osobnym trzyszpaltowym tytule, że narodowi socjaliści udzielają instrukcji dla polityki zagranicznej Brüninga.

W związku z powyższem, jak doniósł wczorajszy „12-Uhr Blatt” poseł polski w Berlinie, dr. Wysocki, miał rzekomo in-

terwenjować w urzędzie spraw zagranicznych, domagając się wyjaśnień w tej sprawie.

Informacja pisma niemieckiego okazała się niezgodna z prawdą.

„Iskra” komunikuje w tej kwestii co następuje:

W związku z wiadomością, po daną przez pismo berlińskie „12-Uhr Blatt” o rzekomej demarche posła Rzeczypospolitej w Berlinie, dr. Wysockiego wobec rządu niemieckiego na temat ostatniej uchwały komisji spraw zagranicznych Reichstagu, dowiadujemy się, że specjalnego wystąpienia w tej sprawie nie było, bowiem rząd polski nie przywiązuje wagi do uchwał, opartych na podobnie niepoważnych i tendencyjnych wiadomościach.

Jedynie przy sposobności rozmów z rządem niemieckim na inne tematy, sprawa uchwały komisji Reichstagu została przykładowo przytoczona jako moment drażniący niepotrzebnie opiniję publiczną”.

Ołbrzymi magazyn bomb

w mieszkaniu górnik-komunisty lub hitlerowca

BYTOM, 28. 5. Policja dokonała rewizji w mieszkaniu górnika Bierowskiego, odkrywając tam w piwnicy ołbrzymi magazyn materiałów wybuchowych. Skonfiskowano 30 bomb dynamitowych, 28 granatów ręcznych większych, 196 granatów ręcznych mniejszych, 2 karabiny, karabin maszynowy w stanie gotowym do użytku, 50 ładunków do wysadzania mostów, druty iolacyjne i magneto do wywołania wybuchów w pewnej odległości, dalej trzy zwoje lontu i krzynek dynamitu wagi przeżyło 4 kg.

Zarówno Bierowski, jak i jego żona zostali aresztowani.

Prasa niemiecka donosi, że śledztwo stwierdziło, iż Bierowski należał przed kilku laty do związku walki z faszyzmem, mającego wyraźnie komunistyczny charakter.

P. Papanastasius

Protest wyborczy

W poniedziałek 30 b. m. zbadał Sąd Najwyższy protest przeciw wyborom do Sejmu w okręgu nr. 60; Piasek — Luniniec — Sarny. W okręgu tym w listopadzie 1930 roku zostało wybranych 5 posłów Bezp. Bloku.

Dzień polityczny

Ambasador Stanów Zjednoczonych p. Willys złożył wczoraj przed południem wizytę pożegnania premierowi Prystorowi.

Nieudany strajk

przed podwyżką czesnego

Warszawa, 28 maja.

Socjalistyczna młodzież uniwersytecka ogłosiła wczoraj jednodniowy strajk demonstracyjny jako wyraz protestu przeciw opłatom na wyższych uczelniach.

Moment ogłoszenia strajku był sprytnie wybrany. Na wielu bowiem wydziałach, jak np. na prawie, humanistyce i t. p., wykłady już się zakończyły. Siła też rzeczy liczne audytoria uniwersyteckie świeciły pustkami.

Przeciw strajkowi ożywną propagandę rozpoczęła młodzież przeciwnego obozu. Przed bramami Uniwersytetu stali studenci — kolporterzy ulotek, w których wzywano akademików do uczęszczania na wykłady.

Strajk też się nie udał. Od sa-

mego rana normalnie odbywały się ćwiczenia, seminaria i wykłady na tych wydziałach, które jeszcze pracują.

Frekwencja co prawda była niewielka, domaczyć to jednak należy zbliżającym się terminem wiosennych egzaminów. Większość bowiem studentów „wkuwa” się pilnie w domach, opuszczając mniej ważne wykłady.

Katastrofa lotnicza

we Francji

PARYŻ, 28. 5. Wczoraj popołudniu nastąpiło zderzenie dwu samolotów 32 p. lotniczego w Dijon.

Katastrofa pociągnęła za sobą śmierć 2 pilotów wojskowych.

Historje królów i książąt

Tajemnice dworów królewskich odslania bezrobotny krawiec

Ubiarał „samego” cesarza Austrii — Franciszka Józefa, ubierał wszystkich wielkich książąt, ba, Edwarda VII i skończył plaża jak pierwszy lepszy żydek z warszawskich Nalewek. Wobec kryzysu i Boga wszyscy są widocznie równi.

Sławny to był krawiec „viener-schnittu”. A dziś zawieszony opieczetowany przez komornika nożycami na opieczetowanym kółku i je obiadu za feljetony gazetarskie o swych dawnych triumfach.

Mistrz igły skarży się, że z „Jego Cesarsko Królewsko Apostolska” mością miał najwięcej utrapień, gdyż ta „mość” nie znośiła w ogóle ubrań cywilnych i miała odwagę do przymlarek.

Szczęśliwie wola „najjaśniejszego” ugięła się w tych kwestiach przed wolą starego kamerdynera, który swoją powagą i „nieustępliwością pełną szacunku” zawsze potrafił zaprowadzić monarchę przed potrójne lustro.

Na wielkich książąt Habsburskich krawiec uskarża się z innych powodów: targowali się — nie wstydziło się targować!

Dwór serbski brał chętnie, ale był ciężki do płacenia.

Natomiast niejedna krzywdę odbił sobie nasz mistrz na wielkich książętach rosyjskich. Ci mieli szeroką naturę.

Gdy jednemu z nich wspomniał, że w tym roku będą modne białe kamizelki, ów rzucił: „No to proszę mi uszyć dwa tuziny”.

Rok rocznie jeździł do Marienbadu, gdzie inną władca, angielski Edward VII morzył swój dostojny brzuch.

Pewnego razu rzekł krawcowi:

— Brzuch mi rośnie z roku na rok coraz potężniejszy, wskutek czego rogi kamizelki u dołu sterczą mi wstętnie. Spróbuj pan je w ogóle skasować. Zobaczymy.

Krawiec uszył kamizelkę ściętą równo. Grubaś przymierzył, wpatrzył się w swoją bekę sadła i rzekł:

— Jest źle. Ale patrz pan! I tu odpalił jeden guziczek od dołu kamizelki.

— Teraz jest dobrze. Niema rogów, a rozchodzą się...

Krawiec się skłonił — a w kilka tygodni później skłonił się przed tym guziczkiem cały w kwintny świat. Albowiem Ed-

ward VII był wyrocznią mody. Więc i panowie, chudzi jak szkielety, nie śmieli zapinać

kamizelki na ostatni guziczek. Oto jak się tworzy „historie”...

Miss Earhardt o swym locie nad Atlantykiem

Zwierzania śmiałej lotniczki amerykańskiej

Amelia Earhardt-Putman (x), witana entuzjastycznie po szczęśliwym wylądowaniu w Irlandji.

Jak przed pięciu laty Lindbergh, tak dziś śmiała lotniczka miss Amelia Earhardt, a właściwie lady Putman, jest na ustach całej Ameryki.

Miss Earhardt, która przed kilku dniami samotnie przeleciała Atlantyk z Harbour Grace w Nowej Fundlandji do Anglii opowiada ciekawe szczegóły o swojej nadmorskiej podróży.

— Prawie cały czas leciałam podczas ulewnej deszczu lub w gęstej, mlecznej mgie. To zmuszało mnie do szybowania na bardzo nieznacznej wysokości. Byłam przygotowana na lot 20-godzinny, ale już po upływie 15 godzin zaczęły mnie opadać wątpliwości czy siły moje i nerwy wytrzymają ten wysiłek i czy starczy mi benzyny. Uszkodzenie silnika zmusiło mnie do lądowania, gdyby nie to, bezwzględnie doleciałabym do Paryża.

— Wylądowałam na niewielkim polu — opowiada dalej miss Earhardt — Pierwszą osobą, która powitała mnie na ziemi angielskiej, była właścicielka pola, na którym osiadłam. Jak to rozkoszne było usłyszeć ludzki głos, po tygodzinnej ciszy, męczącej tylko regularnym warkotem silnika.

Śmiała lotniczka wystartowała do Europy z lotniska w Harbour Grace na Nowej Ziemi, dokąd przybyła dnia poprzedniego. W locie z New Jersey do Harbour Grace towarzyszyli jej Bert Balchen, pilot admirała Byrda, w jego locie z Ameryki do Europy, i

mechanik lotniczki Edward Górski, z pochodzenia Polak, przebywający w Stanach Zjednoczonych na emigracji. Lotnicy ci pożegnali tam miss Earhardt.

Pilotka wystartowała o godz. 7 m. 20 wiecz. według czasu miejscowego (godz. 11 m. 20 według czasu środk. europejskiego) i skierowawszy się od razu na wschód gwałtownie zaczęła brać

wysokość. Po kilkunastu minutach jej czerwono - złoty samolot rozplynął się w mgie nadmorskiej.

Miss Earhardt, licząca obecnie 34 lat, wyszła z zamą w roku zeszłym za znanego wydawcę amerykańskiego mr. G. Putmana. Poznała go w r. 1928. On to właśnie organizował i subsydował jej pierwszy lot transatlantyczny, który odbyła w czerwcu 1928 r. na samolocie „Friendship” — „Przyjaźń” wspólnie z pilotem Wilmerem Stultzem.

Wówczas miss Earhardt zareczona była z mr. Chapmanem. Poznawszy Putmana, który zajmował się poza swą firmą wydawniczą badaniami arktycznymi, zerwała swe narzeczeństwo i w roku zeszłym wyszła za niego zamąż.

Miss Amelia jest absolwentką uniwersytetu. Podczas wojny była pielęgniarką w Czerwonym Krzyżu kanadyjskim.

W r. 1918 zaraz po zawieszeniu broni wstąpiła do szkoły lotniczej i w parę miesięcy później otrzymała dyplom pilotki.

Miss Earhardt ma za sobą kilkakrotnie lotów, wykonanych w rozmaitych warunkach atmosferycznych nad terytorjum całych Stanów Zjednoczonych. Ostatnio miss Earhardt ustanowiła, nieuznany co prawda oficjalnie, rekord wlotu na wysokość na autogiro osiągnąwszy 6.075 metrów.

Teraz, w locie swym nad Atlantykiem pobiła nowy rekord — szybkości przelotu nad oceanem.

Królewski zwolennik lotów

Następca tronu królestwa Rumunii - Wielki wojew. Michał jest zamyślnym zwolennikiem lotnictwa. Przybywa on niemal codziennie na lotnisko cywilne w Bukareszcie i żywo interesuje się wspaniałymi

samolotami P. L. L. „Lor”, które utrzymują komunikację z Bukaresztu do Warszawy i Salonik. Jest to ze strony Króla-Ojca dowód zaufania dla nigdy niezawodnej polskiej linii lotniczej.

Jak jest tam naprawdę?

Bolszewia w liczbach

Ostatnio ogłoszono w Rosji urzędowe dane statystyczne, dotyczące całego szeregu dziedzin życia społecznego i gospodarczego, które ilustrują aktualny stan prac socjalnych na różnych polach działalności państwowej.

Przytaczając poniżej garść danych liczbowych, nie potrzebujemy chyba nadmieniac, że wywody nie tablic statystycznych nie świadczą jeszcze o pozytywnej wartości tych prac i o realnej rzeczywistości życia sowieckiego.

Ludność państwa związku republik sowieckich wzrosła w ciągu ostatnich 20 lat o 60 milionów osób. Przed 10 laty było obywateli sowieckich 130 milionów, przed 5 laty 143 miliony, obecnie jest ich przeszło 162 miliony.

Najbardziej wzrosła liczba ludności miejskiej. W porównaniu z okresem przedwojennym jest obecnie mieszkańców miast w Rosji trzy razy więcej (34 miliony).

Oświata poczyniła wybitne postępy. W 1913 roku było w Rosji zaledwie 8 milionów osób uczących się w szkołach, w 1928 roku liczba uczniów „od 8-go do 40-go roku życia” wynosiła 12 milionów, obecnie uczy się 20 milionów.

W 1926 roku zaledwie 55 proc. obywateli sowieckich umiało czytać i pisać, w 1930 roku było ich już 67 proc.

Na uniwersytetach, których liczba z 91 (rok 1913) wzrosła do 536, studiowało w 1931 roku 272.000 osób. (Poziom uniwersytetów so-

wieckich jest oczywiście o wiele niższy od uniwersytetów zachodnio - europejskich).

W niższych i średnich szkołach zawodowych pracuje obecnie przeszło 2 miliony osób, podczas gdy przed wojną zaledwie 267.000. Odsetek robotników wśród studentów wynosi 63,7.

W 1930 roku wydano w Rosji 47.000 nowych książek i broszur w 15 językach w ilości 842 milionów egzemplarzy! Znakomita wię-

kość wydawnictw ma charakter polityczno - agitacyjny.

Lekarzy jest obecnie w Rosji trzy razy więcej niż przed wojną: 68.000, w tem 30.000 lekarzy. Płaca lekarzy, którzy tylko wyjątkowo zarabiają z praktyki prywatnej, jest niska. Na wsłach liczba lekarzy jest niewielka. Na 10.000 mieszkańców w miastach przypada 17,6 lekarzy, na wsi natomiast zaledwie 0,98. Tylko 3,9 proc. lekarzy należy do partii komunistycznej.

nej. Z klasy robotniczej rekrutuje się tylko 9,5 proc. lekarzy sowieckich.

W instytucjach naukowych stanowiska kierownicze zajmują głównie uczeni „burżuazyjni”. Z 3347 dyrektorów 1549 znajdowało się na tych stanowiskach już przed wojną. Tylko 13 proc. dzisiejszych kierowników instytucji naukowych pochodzi z klasy robotniczej. Do partii komunistycznej należy jednak aż 38 proc. Z 27.300 asystentów tylko 5,1 proc. rekrutuje się z warstwy robotniczej.

Struktura społeczna wielkich miast sowieckich wygląda jak następuje: Moskwa (2.780.000 mieszkańców) liczy 40 proc. robotników, 26 proc. urzędników, 6 proc. obywateli „samodzielných” (drobni kupcy, dorobkierze, pracownicy p. p.) a pozostałe 18 proc. stanowią element społecznie oficjalnie nieokreślony, który w dużej mierze sprowadza się do rozbitków dawnej burżuazji.

Partia komunistyczna liczy 3 miliony członków, do organizacji młodzieży komunistycznej należy 6 milionów osób.

Ilość dni roboczych robotnika fabrycznego wynosiła w 1931 roku zaledwie 253. Siedmiodzinny dzień pracy stosowany jest wobec 71,3 proc. robotników.

Kobiety, które stanowią 52 proc. ogółu ludności, wśród robotników fabrycznych reprezentowane są w 30,7 proc.

zito. Stara on się przedewszystkiem zrobić najlepszą reklamę dla swych zbrodni.

Tym sposobem usiłuje zapewne dowiedzieć, że jest niespełna rozumu. Zajmuje się ciągle fantastycznymi projektami i zamecza obywateli dozorców wieziennych, przedstawiając im swoje plany „zdobycia świata”. Myśli też nad tem, jakby zarobić w więzieniu jak najwięcej pieniędzy celem zapewnienia materialnego bytu swej rodzinie.

Jego sensacyjne wynalazki, jak drewniany karabin, samolot stratosferyczny, czy turbina wodna nie przyniosły mu majątku.

Przerzucił się więc do innej działości i reklamuje się jako drama turg. Napisał w więzieniu dwa libretta, któremi interesować się ma jakaś amerykańska wirtuozka filmowa.

Ostatnio Matuszka ukończył pełen grozy dramat, w którym on sam, jako zamachowiec z Bia-Torbazy, gra główną rolę.

Matuszka jest również niezłym malarzem.

W więzieniu namalował trzy obrazy, za które, jak przypuszcza, dostanie wiele pieniędzy. Znajdują się one w wieńskim sadzie, a po procesie będą wydane żonie zamachowca.

Przed kilku dniami namalował Matuszka obryzmie płótno, przedstawiające zamach pod Bia-Torbazy. Obraz ten uważa on za swe najlepsze dzieło, które ma odegrać wielką rolę podczas procesu. Aby za obrazy, dramaty i libretta uzyskać jaknajwyższą cenę, Matuszka nie pomija niczego, coby mogło nadać procesowi jego rozgłosu.

„Cały świat musi dowiedzieć się o moich ideałach zbawienia ludzkości” — twierdzi.

Przygotował sobie już długą mowę obrończą, której uczy się na pamięć.

Własnoręcznie napisał zaproszenia na swój proces do wielkich dzienników amerykańskich i europejskich oraz do przedstawicieli świata uczonych i techników. Zaproszenia oczywiście nie doszły do adresatów i zostały zatrzymane w kancelarii więziennych.

Każde z tych zaproszeń zaczynało się od słów: „Pan Sylwester Matuszka ma zaszczyt ponosić najuprzejmiej o przybycie na jego proces, który odbywać się będzie przed wieńskim sądem przysięgłych w dniu 10 czerwca”.

Od żony swej zażądał, aby mu postarała się o nowe lakierki i smoking, aby przed sądem wyglądał możliwie elegancko.

Piękna wycieczka

Mato znane ruiny zamczyska w Racławku pod Ciecichowem. A szkoda, bo jest to bardzo ładna wycieczka.

SPOTKANIE

W pięte popołudnie sobotnie pan Tobiasz Gradowczyk przechadza się po ulicy Bielańskiej.

Nagle podchodzi doń jakiś obcy jagomość i woła: — Dzień dobry, panie Maczkie! Kope lat! Co słychać? Jak zdrowie?

— Pan wybaczy — odpowiada pan Gradowczyk z godnością — ale mam wrażenie, że tu zaszła jakaś omyłka. Ja wcale nie nazywam się Maczkies...

— Co? — woła tamten: — Pan nie nazywasz się Maczkies? No to co w takim razie może mnie obchodzić pańskie zdrowie? (U)

Moska w darze Turcji

Wspaniały okaz konia polnej krwi, ofiarowany przez rząd sowiecki prezydentowi Turcji Kemalowi Paszy.

Czytajcie PANORAMĘ 7 DNI!

Doroczny Zjazd Okręgowego Związku Legionistów

Przypominamy, iż dziś o godz. 11-ej w lokalu Bezpartyjnego Bloku, Rynek Kościuszki 7, a nie jak było podane w lokalu Federacji, odbędzie się doroczny

Przyjęli przez Pana Wojewodę

Pan Wojewoda przyjął wczoraj delegację W.T.O. i K.R. w osobach p.p. Bzowskiego Włodzimierza (posła, Ignacego Lubicz - Sadowskiego Dyrektora Zw. Rew. Spółdzielni, Kazimierza Bisinga i Witolda Suryna Dyrektora Biura W.T.O. i K.R.; delegację Komitetu Powiatowego L.O.P.P. w osobach p.p. dyr. A. Dury, Zacharewiczowej i F. Golebiowskiej; p. dyr. inż. Ładę i insp. Sobczyka z ramienia Woj. Zw. Straży Pożarnych, którzy zaprosili Pana Wojewodę na posiedzenie Rady; p. Mal-kiewicz z Przylut; inż. Ludomira Butwiłowicza Okręgowego

Inspektora Pracy; p. mjr Chmurę Komendanta Okręgu Zw. Strzeleckiego.

Ze Szkoły Muzycznej im. Fr. Chopina w Białymstoku

Sezon tegoroczny koncertów w Szkole Muzycznej zakończył się w sobotę 21 b. m. pięknym koncertem, profesorów Szkoły Muz. mogącym zadowolić bardzo nawet wybredny smak artystyczny.

A więc dyr. prof. Zofia Michałowska-Wolańska wykonała z głębokim nastrojem i zrozumieniem piękną Sonatę „Księ-

Nowe udogodnienia i zmiany w autobusowej komunikacji miejskiej P. Z. Inż.

— Od dziś ruch autobusów przedłuża się do godz. 23-ej (11-ej w nocy).

— W związku z nadejściem 2 nowych wozów, kurs linii A i B przedłużony zostaje od dziś do Rozkoszy w Zwierzyńcu.

— Od dziś zostaje urucho-

miona nowa linia Rynek-Kościuszki — kąpielisko-Jurówce, odjazd co godzinę poczynając od 8-ej rano.

— W związku z odbywającym się dziś odpustem w Dojlidach, autobusy miejskie od godz. 8-ej rano kursować będą do Dojlid.

Dziś odbywa się Zjazd Wojew. T-wa Organizacji i Kółek Rolniczych

Dziś o godz. 11-ej w sali Rady Miejskiej odbędzie się wale-ny zjazd delegatów Wojewódzkiego T-wa Organizacji i Kółek Rolniczych w Białymstoku. Zjazd poprzedzony będzie nabożeństwem w kościele Farnym, które odprawione zostanie o godz. 9-ej rano. Zjazd ten ma

donieść znaczenie szczególnie dla drobnego rolnictwa.

Zakończenie Zawodów Strzeleckich

Strzelnica w Zwierzyńcu.

Dziś 29.V.1932 r. O godz. 12. Strzelanie o odznakę strzel. dla tych, którzy skutkiem pracy w dniu powszednim nie mogli strzelać odbyć. O godz. 14. Strzelanie z broni myśliwskiej: a) strzelanie do rzutków, b) strzelanie do zająca. O godz. 14. Zawody żeńskie łucznicze.

Zakończenie, zamknięcie zawodów i rozdanie nagród.

Uruchomienie fabryki dykt

Dnia 27 b. m. została uruchomiona fabryka dykt b-ci Malin-ia (ul. Kolejowa Nr. 4/6). Do pracy przystąpiło 60 robotników.

Przejazd egzotycznego wicekróla

nie wzbudził u białostoczian większego zainteresowania

Przed trzema laty, kiedy przez Białystok przejeżdżał król afga-

Przy bólach lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złym samopoczuciu, pobudzeniu, należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką „Franciszka-Józefa”.

Uwagde mieszkańców przedmieścia Wygoda

Dziś 29.V.32 r. o godz. 4 p.p. Zarząd Stowarzyszenia Mieszkańców Przedmieść w Białymstoku przy ul. Pułkowiei 8 w domu p. Bieguńskiego urządza zebranie informacyjno-sprawozdawcze dla mieszkańców Wygody i Zaczysa, które jest ostatnim zebraniem, gdyż reszta przedmieść jest zorganizowana.

Z wystawy portretów

Od paru tygodni przy ul. Sienkiewicza Nr. 14 urządzona była wystawa obrazów artysty malarza p. Rotbauma. W najbliższych dniach nastąpi zamknięcie. Należy przeto skorzystać ze sposobności i zwiedzić wystawę, tembardziej, iż są tam portrety na zamówienie znanych miejscowych obywateli.

życowa” Beethovena. Ponadto Impromptu fis dur Chopina i 12-tą Rapsodję Liszta, wykazując dużo temperamentu i polotu na tle świetnej techniki.

Prof. Zofia Krzyżanowska dzięki swej doskonałej szkole, potrafiła zachować dotąd głos świeży i dzwiny w połączeniu z wytwornym, artystycznym wykonaniem. Usłyszeliśmy więc szereg arji i pieśni, między innymi słizną „Kotysankę” Czajkowskiego.

Może mniej pod względem artystycznym zadowoliła gra prof. T. Kotowicza, przy dużej bowiem technice, brawurze i swobodzie, daje się wyczuć pewne niedociągnięcie stylowe, a niekiedy brak należytej subtelności.

Wrażenie ogólne było jednak bardzo dodatnie. Koncert za-

szczylił swą obecnością Pan Wojewoda M. Zyndram-Kościalsowski i wiele osób z elity towarzyskiej.

Dochód z koncertu przeznaczony został na budowę kościoła Sw. Rocha. Dodać należy że był to już drugi w tym sezonie, koncert na cel społeczny, jeden bowiem z koncertów uczniów szkoły muzycznej przeznaczony został na rzecz bezrobotnych.

W tych ciężkich czasach kryzysu piękne intencje dyrekcji Szkoły Muz. zasługują na uznanie, jak również duża energia i nieustraszona praca całego zespołu pedagogów, owocem której jest stały rozwój poziomu szkoły muz., walczącej jednak z dużymi trudnościami finansowymi, tamującymi w znacznej

Obywatelski czyn

Pan Chazan Hirs z p. p.: Mojżesz Dańczyk, G. Gotlib i Ch. Siemiatycki sp. właściciele tartaku w Supraślu, ofiarowali miastu Supraśl w celu urządze-

nia kąpieliska 1400 sztuk desek na ogrodzenie.

Piękny czyn uświadczonych obywateli Supraśla należy podnieść z całym uznaniem.

Samobójstwo

Wczoraj o godz. 7-ej rano 18-letnia Klejberg Sara powiesiła się w mieszkaniu swych rodziców przy ul. Kałuszyńskiej 6.

Kradzież pasów transmisyjnych

P. Samuel Fuks (ul. Jurowiecka) zameldował w komisariacie o kradzieży pasów transmisyjnych wart. 300 zł.

Pod kołami auta asenizacyjnego

Nowa ofiara

Wczoraj do szpitala żydowskiego przywieziono 21-letniego Kazimierza Staloniczka, mieszka-wi Sowlany, gm. Dojlidy, którego przejechało auto asenizacyjne, powodując uszkodzenia ciała.

Kąpielisko w Supraślu

Komisja leśniskowa miasta Supraśla przystąpiła do urządzenia wzorowego kąpieliska na rzece Supraśl, z którego korzystać będą przede wszystkim letnicy. Kąpielisko zostanie ogrodzone, przyczem w obrębie kąpieliska wybudowane będą dwie szalnie, ustępy, boiska dla zabaw, trampoliny do skoków, kolejka wodna i t.p., oraz plażę piaskową i trawnikową.

Jak się dowiadujemy, zainteresowanie temi inwestycjami wśród społeczeństwa Białostockiego jest bardzo duże, gdyż ludność nasza bardzo żywo odczuwa potrzebę kulturalnie urządzonego miejsca do kąpieli rzecznej.

Kilka miejscowych organizacji sportowych i społecznych

urządza w najbliższym czasie szereg wycieczek do kąpieliska Supraślskiego, które w bieżącym tygodniu zostanie ostatecznie wykonane.

Program rozgłośni Miejsk. Uniwers. Powsz. w ogrodzie miejskim

Poniedziałek 30.V.1932 r.

Godz. 19 — 19.45. Koncert, g. 19.45 — 20.00. Odczyt T-wa Popieprania Przemysłu Ludowego „Krajan”, g. 20 — 20.30. Koncert, g. 20.30 — 20.45 — „Zagadnienie rasy” (odczyt Białost. T-wa Eugenicznego), g. 20.45 — 21.10. Koncert, g. 21.10 — 21.30. Uzdrowska polskie (odczyt z przezroczami), g. 21.30 — 22.00. Koncert.

Ofiara

złożona w Adm. „Dzienn. Biał.” Pan E. D. składa kwotę zł. 75 na łódź podwodną im. Marsz. Piłsudskiego, jako przegrana do W. W.

Porady prawne w dziedzinie opłat stemplowych, spadków i darowizn

Ważne dla sfer kupieckich, przemysłowo-handlowych, instytucji bankowych oraz szerokiej kół ludności

Witold-Antoni BUTKIEWICZ

Białystok, ul. Warszawska 38 m. 8

emerytowany Asesor Izby Skarbowej w Białymstoku, były kierownik oddziału opłat stemplowych, były zastępca Naczelnika Wydziału V Izby Skarbowej, rutynowany fachowiec w dziedzinie opłat stemplowych oraz opodatkowania spadków i darowizn, udziela fachowych porad prawnych, związanych z interpretacją obowiązujących przepisów w powyższej dziedzinie.

PODZIĘKOWANIE

Zarząd Żyd. Towarzystwa Dobroczynnego „Linas Chojlim” w Białymstoku wyraża niniejszem podziękowanie Panu Dr. Stanisławowi Rotbergowi za jego gorliwe i bezinteresowne leczenie niezamożnych chorych skierowanych przez Towarzystwo „Linas Chojlim”.

Pamiętajcie o bezrobotnych

Wyjątkowa okazja

Ustupujemy udziały w stosunku 2/7 ewent. 4/7 części spadku wartości ogółem około 200.000 zł. za niskie wynagrodzenie. Na obiekcie tym, położonym w okolicy Białegostoku, ciąży tylko podatek spadkowy. Oferty prosimy przesyłać do Biura Ogl. S. Fuchs Łódź, Piotrkowska 50 sub. „F. P.”

Nieruchomość hipoteczna: plac 2430 mtr. kw. z nowym domem drewnianym i chlewami przy ul. Ulańskiej 12 do sprzedania zaraz. Szczegóły ul. Warszawska 38 m. 8.

Motocykl angielski w bardzo dobrym stanie 500 cm3, zawory dolne, do sprzedania. Wła-domość tel. 7-89.

Poszukuję mieszkania 3-4 pokojowego z kuchnią i wygodami. Szczegółowe oferty do administracji „Dziennika” pod „Wyplacalny”.

APOLLO DZIŚ

Ceny od 1 zł., wrz. 75 gr.

POCZĄTKI 640, 830, 1020

POTĘŻNY FILM LOTNICZO-SZPIEGOWSKI

PODNIĘBNY ROMANS

Arcydzieło dźwiękowe osnute na tle przeżyć lotnika, omotanego siecią kobiety szpiega

W rolach głównych

CHARLES FARRELL
ELISA LANDI — MYANA LOY

!! EMOCJONUJĄCA AKCJA SZPIEGOWSKA !!
NIEWIDZIANE SCENY WALK LOTNICZYCH !!

PONADTO DŹWIĘKOWE ZDJĘCIA Z PONADTO
POGRZEBU ZABITEGO PREZYDENTA DOUMERA
I WYBORÓW NOWEGO PREZ. FRANCJI — LEBRUNA

Od godz. 11 do 2 popoł. Ceny od 60 gr.

Buster Keaton się żeni
najnowsza i najlepsza komedia dźwiękowa

NIE UNIKAJMY SŁONCA
OD PIEGÓW
UCHRONI NAS KREM
CAZIMI-METAMORPHOSA

„STRASZNA NOC”
Antoni Marczyński
Najnowszy dźwiękowy film Polski
Zorika Szymańska i Adam Brodzisz
odtwórczyni roli „Halki” ulubieniec kobiet
w rolach głównych
Najbliższy przebój kina „APOLLO”

Po gruntownym odnowieniu została już otwarta
NOWOCZESNA SALA BILARDOWA
ze stołem karambolowym
w gmachu hotelu Ostrowskiego (wejście od ul. Białej)
UWAGA. Nowe piramidy, kije i domino.
CENY KONKURENCYJNE.
Za godzinę bilardu — 1 zł. 20 gr. Za godzinę domino — 60 gr.

Paczki żywnościowe bezpośrednio
Z POLSKI do ROSJI
przesyła jedyna koncesjonowana przez
Przedsiębiorstwo Handlowe Z.S.S.R.
firma PRESTO
Warszawa, ul. Fredry Nr. 10.
Jednocześnie posiadamy prawo na
przyjmowanie wpłat na skład towa-
rowy w Rosji „Torgsin”.
Odbiorcy w Rosji nie ponoszą żadnych
kosztów. Paczka jest w drodze do Ros-
ji europejskiej około 10-ciu dni.
Agentura na Białystok i okolice:
G. MAJZEL
Białystok, ul. Kilińskiego 15 m. 6.

LECZNICA
Akuseryjno-Ginekologiczna
D-ra C. SZYLMANA
Przyjmuje ciężarne w ciągu całej doby
Pokoje oddzielne i wspólne.
Elektro-ciepło-swiatłoleczenie.
Przy łózkach radio.
Ceny przystępne.
Legionowa 2, tel. 8-66.

„MODERN” Początek o godz. 5²³
Ceny wszystkich od 75 gr.
REWELACYJNY ŚPIEWNO-DŹWIĘKOWY FILM
ŚPIEWACZKA z ZAŁŁKĄ
Ciernista droga śpiewaczki kabaretowej
partnerka **CHAPLINA**
SARI MARITZA
znana z filmu „ŚWIATŁA WIELKIEGO MIASTA”
w roli tytułowej.
Tańce wykonane przez słynny ZESPÓŁ TANECZNY teatru „TROCADERO”
Wspaniała muzyka — przepiękne melodie i śpiewy.
Od g. 11 do 3-ej popoł. Ceny od 50 gr.

Dr. A. Adamowicz
ChOROBY, skórne, weneryczne, płciowe (żenione)
Przyjmuje w gabinecie
Dr. A. GURWICZA
BIAŁYSTOK, Marmuśka Piłsudskiego 17,
(dawnie Lipowa) Tel. 8-66.
od godz. 10 do 1-ej i od 4-ej do 5-ej wiecz.

Dr. M. Kanel
ChOROBY weneryczne, skórne i noszypłone.
Przyjmuje od godz. 9-11 i od 5-8.
Kobiety od godz. 4-5 p.p.
ul. Sienkiewicza 37 (partor) tel. 5-95.